

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๒๖.๒/พธธ

สวค. ๙๗
วันที่ 8 เม.ย. 58
เวลา 14.35

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ✓

รหัสเรื่อง : ส15142

รับที่ : ส7983/58

วันที่ : 08 เม.ย. 58 เวลา : 14:25

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๓/ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง การสมัครเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ในคณะกรรมการความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐภายใต้องค์การการค้าโลก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ที่ พณ ๐๖๑๐/๑๔๖๙ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗
 ๓. ผลการศึกษารายละเอียดความตกลง GPA
 ๔. การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาระเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ
 ๕. สำเนาหนังสือกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ที่ พณ ๐๖๐๓/๗๔๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๗
 ๖. รายชื่อประเทศสมาชิกความตกลง GPA และประเทศผู้สังเกตการณ์
 ๗. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๘๐๔/๔๗๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๖

ด้วยกระทรวงการคลัง ขอเสนอเรื่อง การสมัครเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ในคณะกรรมการความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐภายใต้องค์การการค้าโลก มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

ตามที่รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ โดยหนึ่งในนโยบายที่แถลงคือ การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ โดยเฉพาะประเด็นเรื่องนโยบายการต่างประเทศเป็นส่วนประกอบสำคัญของนโยบายของครม.ทั้งหมดในการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ประกอบกับกระทรวงพาณิชย์ได้แจ้ง เรื่อง การพิจารณาสมัครเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ในคณะกรรมการว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐภายใต้ WTO โดยขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาความเห็นของกระทรวงพาณิชย์ ในการสมัครเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ในคณะกรรมการความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ (Government Procurement Agreement Committee: GPA Committee) ภายใต้องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) โดยเห็นว่าการเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ใน GPA Committee จะเป็นวิธีการหนึ่งในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ต่างประเทศต่อนโยบายของไทยที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ และการเจรจา

/การค้า...

การค้าระหว่างประเทศ รวมทั้ง ยังเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในด้านการส่งเสริมการค้า การลงทุน และส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดิน (Good Governance) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๒.๑ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางในฐานะหน่วยงาน กำกับดูแลและบริหารระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้จัดทำโครงการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์การเข้าเป็น ภาควิชาความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐภายใต้ WTO ของประเทศไทย และโครงการศึกษารายละเอียด กระบวนการเข้าร่วมภาคีสมาชิกความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐภายใต้ WTO ของประเทศไทย โดยว่าจ้างสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) และศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นที่ปรึกษาโครงการฯ ตามลำดับ เพื่อศึกษาแนวทางการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกความตกลง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐภายใต้ WTO และจัดการประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ประกอบกับ กรมบัญชีกลางได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบสาระสำคัญของระหว่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กับความตกลง GPA (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๑.๒.๒ เมื่อปี ๒๕๕๗ กระทรวงการคลังได้สอบถามแนวทางการดำเนินการในการเข้าร่วม เป็นสมาชิกผู้สังเกตการณ์ไปยังกระทรวงพาณิชย์ โดยกระทรวงพาณิชย์แจ้งว่าคณะผู้แทนถาวรไทยประจำ องค์การการค้าโลกได้เข้าพบและหารือกับฝ่ายเลขานุการ WTO เพื่อขอรับทราบข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งพบว่ากรณี ที่อยู่ในสถานะสมาชิกสังเกตการณ์ (Observer) จะไม่มีพันธกรณีใดๆ ทั้งสิ้นภายใต้ความตกลง GPA รวมถึง ไม่มี พันธกรณีที่จะต้องเผยแพร่หรือให้ข้อมูลกฎระเบียบจัดซื้อจัดจ้างของตนกับภาคี (Party) หรือผู้สังเกตการณ์อื่น ภายใต้ GPA และสามารถเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ได้ โดยทำหนังสือแจ้งต่อประธาน GPA Committee และคณะกรรมการจะได้นำเรื่องเข้าพิจารณาในการประชุมต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๑.๒.๓ ปัจจุบันสมาชิกความตกลง GPA มีจำนวน ๔๒ ประเทศ และผู้สังเกตการณ์ มีจำนวน ๒๘ ประเทศ โดยมีประเทศในอาเซียนที่เป็นสมาชิกความตกลง GPA จำนวน ๑ ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ และเป็นผู้สังเกตการณ์ จำนวน ๓ ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ใน GPA Committee จะทำให้ประเทศไทยสามารถส่งผู้แทนเข้าร่วม การประชุมของ GPA Committee ซึ่งในการเข้าร่วมประชุมดังกล่าวทำให้ได้มีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ รับทราบบรรยากาศและรับรู้ถึงการหารือในประเด็นสำคัญและประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตาม พันธกรณีความตกลง GPA ของภาคีสมาชิก รวมถึง รับทราบการดำเนินการภายใต้ความตกลง GPA ซึ่งประเทศไทย สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของไทยให้มีความเป็นมาตรฐานสากล โปร่งใส และเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การสมัครเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ใน GPA Committee เป็นเรื่องที่มี ความสำคัญในระดับประเทศ และมีผลผูกพันกับการดำเนินการของรัฐบาลในอนาคต จึงเห็นควรนำเสนอ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ใน GPA Committee ต่อไป

๓. สาระสำคัญของเรื่อง

๓.๑ ปัจจุบันประเทศไทยมีพันธกรณีภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีทวิภาคี (Free Trade Agreement: FTA) ที่มีประเด็นเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ (Government Procurement) กับประเทศ

คู่ภาคีต่างๆ ได้แก่ ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย - ออสเตรเลีย (TAFTA) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้นระหว่างไทย - นิวซีแลนด์ (TNZCEP) และความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (JTEPA) ซึ่งมีสาระสำคัญในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐระหว่างกัน ทั้งนี้ ความตกลง GPA ได้ถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการเจรจาความตกลงการค้าเสรีในหัวข้อการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐในภาพรวม ดังนั้น การสมัครเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ใน GPA Committee จะเป็นการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในอนาคตเพื่อก้าวเข้าสู่เวทีระหว่างประเทศในด้านการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

๓.๒ การสมัครเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ใน GPA Committee ประเทศที่เป็นสมาชิกของ WTO สามารถเข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ (Observer) โดยยื่นคำร้องขอไปยังเลขาธิการ WTO เพื่อแสดงเจตจำนงขออยู่ในสถานะผู้สังเกตการณ์ ดังนั้น การสมัครเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ของประเทศไทยจะดำเนินการโดยคณะผู้แทนถาวรไทยประจำ WTO ณ นครเจนีวา โดยส่งหนังสือถึงประธาน GPA Committee และสำเนาแจ้งฝ่ายเลขาธิการ WTO แสดงความประสงค์สมัครเป็นผู้สังเกตการณ์ และ GPA Committee จะนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุม GPA Committee ต่อไป ซึ่งโดยทั่วไปไม่มีภาคีสมาชิกใดคัดค้าน

๓.๓ ประโยชน์จากการเป็นผู้สังเกตการณ์ คือ ประเทศไทยสามารถส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมของ GPA Committee ทำให้รับทราบความเป็นไป การดำเนินการ และการบริหารจัดการประเด็นต่างๆ ภายใต้ความตกลง GPA รวมทั้งสามารถสังเกตการณ์การหารือในประเด็นสำคัญและประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามพันธกรณีความตกลง GPA ของภาคีสมาชิก โดยใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงเพื่อพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของไทย รวมทั้ง สามารถศึกษาในเชิงลึกถึงข้อดี ข้อเสีย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น หากไทยตัดสินใจเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกความตกลง GPA นอกจากนั้น ยังสามารถร้องขอความช่วยเหลือทางวิชาการจากฝ่ายเลขาธิการ WTO ในรูปแบบต่างๆ เพื่อช่วยให้ไทยมีความเข้าใจต่อความตกลง GPA มากขึ้น โดยเฉพาะการนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเจรจา FTA

๔. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ กระทรวงพาณิชย์มีความเห็นต่อการสมัครเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ว่าจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ต่างประเทศเกี่ยวกับนโยบายของไทยด้านพันธกรณีระหว่างประเทศและการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้ง ยังเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในด้านการส่งเสริมการค้า การลงทุน และส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดินโดยเฉพาะในสถานการณ์การเมืองของไทยในปัจจุบัน

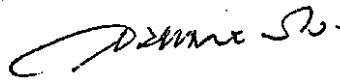
๔.๒ กระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นเกี่ยวกับการสมัครเป็นสมาชิกผู้สังเกตการณ์ใน GPA Committee ว่าโดยหลักการถือเป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองที่จะเข้าร่วมติดตามการทำงานของ GPA Committee จึงไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันรัฐบาลไทยภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เข้าข่ายเป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) โดยเทียบเคียงได้กับมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

พิจารณาเห็นชอบการสมัครเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ในคณะกรรมการความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง โดยรัฐภายใต้องค์การการค้าโลกของประเทศไทย เพื่อให้กระทรวงการคลังจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ภาษี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กลุ่มนโยบายการจัดซื้อโดยรัฐระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐-๒๑๒๗-๗๔๓๑ โทรสาร ๐-๒๑๒๗-๗๔๓๓